

Elfdalsdräkter. (Tillägg till 1902-års anteckningar.)

Kvinnorna boro häret uppskrucket och, om rikt, flätast i en fiska, som hängde utefter ryggen. I denna ett lödt band härstryken medelst hvilken häret hölls stått efter hufvudet. Hurterna hade dock vanligen häret upplagdt i veck i nacken och doldt under skarp hättan. Senha hufvudbonad som egentligen tillhörd de giftra kvinnornas dräkt, bars dock af kullorna, dels vid konfirmationen, då mössorna skulle vara blå, dels då de boro brud-tärnor, brask-kullor. Vid sorg och nattvardsgäster brukades "blåkjörvel" (nr 5), rullod (17), bairnagd (17) ruddrukar (27); hvit hufvudduk, bairnlistärnplä (49), och hvit eller rufvig halsduk. Skorna (33) s. k. lågskor med slösar. Vid vänstra sidan Nälhaus m. m. (10)

Mansdräkter utgjordes af "knibroctje" af elgstamm eller grått vadmal, (se 1, 3), saxrukt (2) och i högtidslag sturbroia (9); liststytje (72), under äldre tid med hakar och märkor. blåsruckans (77), som knötes med brokiga stämpelband, och lågskor (71) I högtidslag brukades hög hatt, lik den, som bars i andra Salsoknar (jfr 147); eljest mössor af olika

slag (nr 73, 74). Skjortan med nedvikt kraage öfver en halsduk, äs-
ärmsklä (35). Till en fullständig dräkt hörde klubbigen hvita finger-
vantar med röda bräm (20) och en knäsvstjeder (50), hängande
i en krok vid ena sidan. Brudgummarne hade ofta blå
rockar och gröna västar.

Särna dräkten aflagd lös omkring trethio är sedan.
Kvinnodräkten bestod af en randig kjortel - plik - med
vidrättande lifstycke (154); förklädel af hemväfadt ylletyg (168)
eller blommig kattud (167); halskläde (169); overdel (107) och
så kallad snippshuvs (110); strumporna voro röda, stickas
med två ändar; fotbeklädnaden utgjordes af lägskor
med röe tepper eller af s. k. hus-skor, liknande man-
nens. (jfr. nr 114.). Vinter tiden brukades blå tröjor af vad-
mal och i hvardagslag tröjor och kjortlar af skinn.
Mansdräkten utgjordes af jakka af tyg eller skinn (nr
132, 142.); lifstycke (162) och knäbrok af skinn (164) eller
blått vadmal; Strumporna, hussorna, i hvardagslag grå eljest
blå eller hvita (quite) 165. Skodonen lägskor; vinter tiden
lönsskor (116) och stöflar (159); ett för huggen egentligen
spoplugg voro hussorna (114). Röd-lufsar var ett slags

gilleshufvudbonad; i högtidslag brukades hög filthatt (117); eljst mössor med skärm (118). Vanfarma liknade dem som brukades i Egdalen.

Transtjärd och Lima.

Förklädet synes i dessa båda socknar varit lika-
afslag af både män och kvinnor redan på 1850-talet.
Kvinnorna brukade i högtidslag svarta barkansbjorkbläs
med lösa lifstycke¹⁷³, som voro röda vid bröllops, svarta
vid sorg, nattvardsgång och böndagar. Under lifstycket
bars ovetdel (175) med tunningsärmar, som vid handlederna
hopknöttes med knoder med röda toppor eller med ärmknop-
par af tunn (185, 224). Kring halsen lades ett ärmblä af silké
(182) eller af brosig kattun (230), som nedstoppades under lif-
stycket med nedan detta framme hängande snibbar. Kläret
hopfästes öfver bröstet med en riefodsbuckla . Förkläret
smågl var till högtidsdräkten hvitt (116) eller brosig, af kattun,
eljest flammast, kemväfvt (181). Till vinterdräkten hörde
gråtröja rydd såsom lifstycket, men försedd med ärmar,
samt ~~knuff~~^{knuff} af tyg med skinnfoder. Kläret bars uppstru-
ket och fäst vid samt upplagdt i brant i nacken, så att mössans

hull fylles af kransen. Öfver härfästet lades ett röjbänd,
som lindades tre slag kring hufvudet med i nackens hängande
ändar. I högtridslag brukade de gifta kvinnorna "stanshättor"
(193), som voro in svart, än röda, med knitning och
i nacken hängande band (stöbber) med toppar, "tuffor".
Äldreorna brukade hvita hattar (191). Stumpor röda;
skor låga. Till vanlig kyrkdräkt hörde "kjustil" af ran-
digt ulltyg (179) med bildnande förklä samt "heru-
dräkt" (189), utan på hvilken knöts en hvit hufvuddräs
(194). Under förklädets högra kant fästes en s. k. taska
med fangläs, i hvilken lomflaskan förvarades (jfr
229, 222). Till en fullständig kvinnodräkt hörde slutligen
hvita fingervantar med konststickade kragar.